

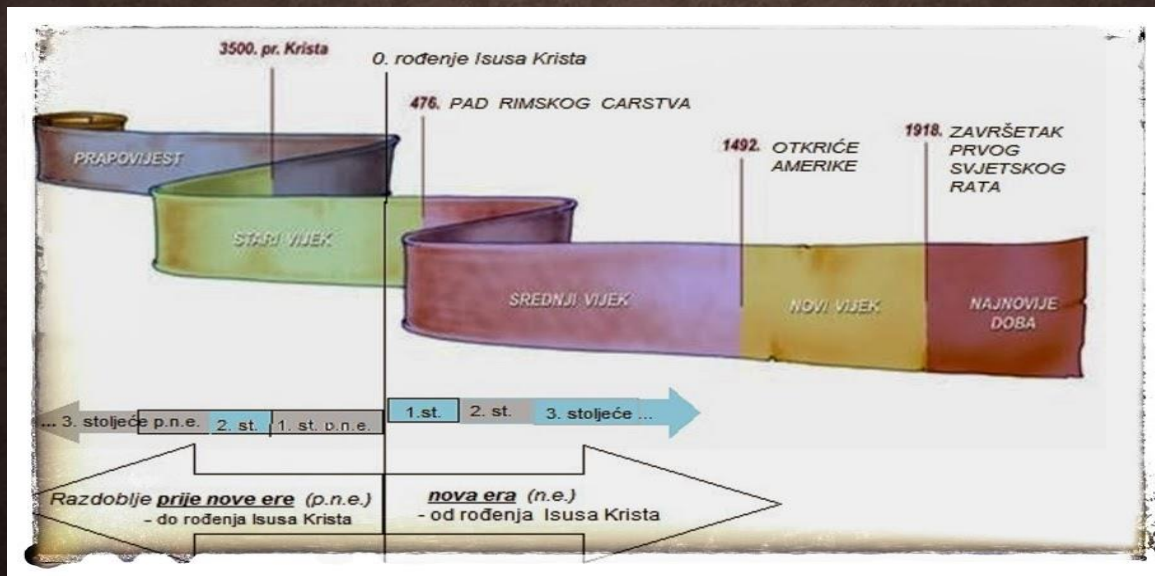
KARLO VELIKI

Jurica Ruklin

UVOD

- Srednji vijek je razdoblje od približno 1000 godina,
- traje približno od pada Zapadnog Rimskog Carstva 476. do otkrića Amerike 1492. godine, početak i kraj nije se dogodio odjednom nego je to bila postupna promjena kroz dulji vremenski period,
- dijeli se na rani, razvijeni i kasni Srednji vijek,
- Karlo Veliki živio je u doba ranog Srednjeg vijeka, krajem 8. i početkom 9. stoljeća

KARLO VELIKI I NJEGOVO DOBA

DOBA KARLA VELIKOG – RANI SREDNJI VIJEK

- početak srednjeg vijeka obilježile su seobe naroda,
- Mongolski ratnički narod Huni su potisnuli Zapadne Gote (Vizigote) na područje Zapadnog Rimskog Carstva dok su Istočni Goti (Ostrogoti) krenuli s Hunima u Panonsku nizinu,
- sa sjevera u Zapadno Rimsko Carstvo prodiru Germani i 476. pod vodstvom Odoakara ga ruše,
- Gemansko pleme Franci naseljava se na području Galije,

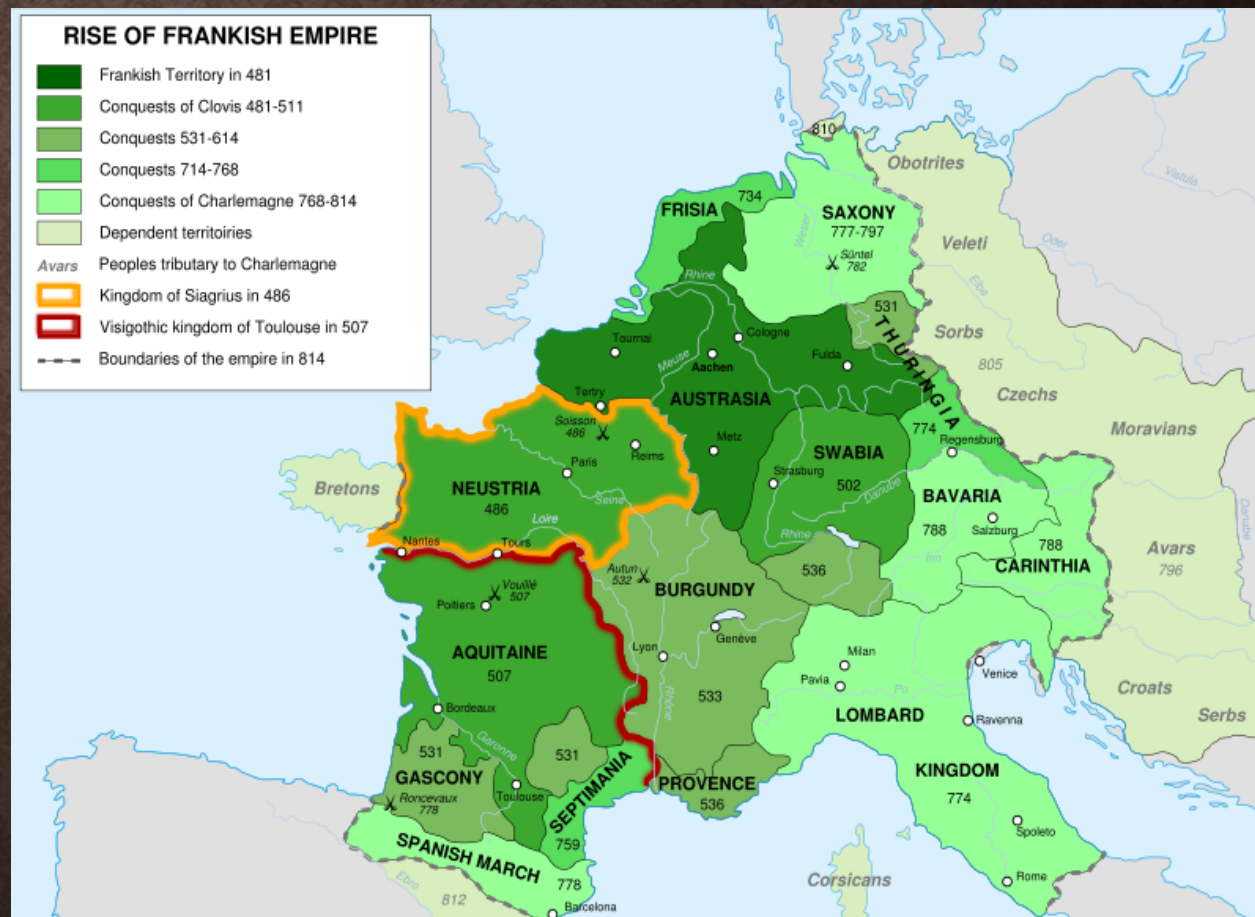
BIOGRAFIJA KARLA VELIKOG

- rodio se 2. travnja 747. godine
- postao je kralj kad je imao 21 godinu, a samostalno počeo vladati dvije godine kasnije
- ženio se četiri puta,
- prva žena bila je kćerka langobardskog kralja Deziderija koju je potjerao nakon godinu dana jer je zaratio s Deziderijem,
- druga žena Hildegarda rodila mu je devetoro djece i umrla mlada (26 godina)
- treća žena zvala se Fastrada, za nju su smatrali da je imala loš utjecaj na Karla,
- nakon smrti Fastrade za ženu je uzeo pobožnu Liutgardu s kojom nije imao djece, ona je umrla 800. godine,
- nakon toga nije se više ženio, ali je sa različitim ženama imao još petoro djece.

- bio je krupan i snažan čovjek, volio je jahanje, plivanje i lov te kupanje u prirodno vrućim vodama,
- volio je jesti, ali je u jelu i piću bio umjeren,
- rijetko je priređivao gozbe, ali onda je na njima bilo mnogo ljudi,
- odgajan je u kršćanskom duhu te je bio veoma religiozan čovjek, volio je raspravljati sa teolozima,
- govorio je svoj materinji germanski jezik i latinski, a grčki je samo razumio,
- iako je poticao obrazovanje sam nikad nije naučio pisati,
- bio je jako vezan uz svoju djecu i ona su ga uvijek pratila,
- međutim niti jednu kćer nije udao, njegovi biografi pretpostavljaju da je to zato da ne bi morao dijeliti imanja,
- za vrijeme ručka volio je slušati glazbu ili čitanje.

KARLO VELIKI KAO VOJSKOVOĐA

- Franačka i Bizant u 8. stoljeću nalaze se u opasnosti od širenja islama po Sredozemlju,
- Prvi Karlov rat bio je protiv pobunjenika u Akvitaniji u kojem je pobijedio,
- Zatim se Karlo upleo u rat između Langobarda i Papinske države u Italiji, borio se za interese Crkve,
- zauzeo je sjevernu Italiju, svrgnuo kralja Deziderija i otjerao ga u samostan, a sebe proglasio za kralja Franaka i Langobarda 774. godine.

- zaustavio je napredovanje Arapa dalje prema zapadnoj Europi,
- Franačka je imala problem jer nije imala flotu te se nije mogla suprotstaviti muslimanima na moru pa su muslimani zauzeli prostor Sredozemnog mora i tako prekinuli vezu Istoka i Zapada
- to je bio konačni kraj antičke tradicije,
- Najveći Karlov poduhvat kao vojskovođe bio je pokoravanje Sasa koji su živjeli na području današnje sjeverozapadne Njemačke,
- rat je trajao bez prestanka 33 godine,
- ratovao je i sa Avarima u Panonskoj nizini i tako došao na područje današnje Hrvatske (799. godine).

OBNOVA EUROPE NAKON ZAUSTAVLJANJA ŠIRENJA ISLAMA

- prije Karolinga područjem Franačke vladala je dinastija Merovinga,
- Merovinzi su bili više orijentirani prema Sredozemlju,
- kada merovinška dinastija zapada u dekadenciju vlast preuzima majordom Pipin iz Karolinške dinastije
- 751. godine papa je Pipina proglasio kraljem i od tada se smatra da počinje era Karolinga,
- Pipin zauzvrat štiti papu,
- njegov sin Karlo Veliki nastavlja tradiciju oca i štiti Crkvu,
- osobito se zalaže za širenje kršćanstva iako često nasilnim putem,
- na početku vladavine u sukobu je s Bizantom jer se ne slaže s ikonoklazmom (uništavanje umjetničkih djela koja prikazuju svece),

- 800. godine iz Rima je protjeran papa Leon III zbog razvratnog života,
- Karlo je odlučio smiriti situaciju te je pozvao papu da se zakune na evanđelja što je on i učinio 23. 12. 800. godine
- dva dana kasnije, na Božić, papa je Karla okrunio za cara Franačkog Carstva,
- legenda kaže da je papa okrunio Karla „na prepad“ odnosno da Karlo nije znao što će papa uraditi, tijekom mise okrenuo se Karlu, stavio mu krunu na glavu i okrunio ga.
- Karlo je želio da njegovu krunidbu prizna i Bizant, no oni su smatrali da ne mogu postojati dva carstva i da je jedino Bizant nasljednik Rimskog Carstva,
- nakon nekoliko godina, 812. godine, Karlo je pozvao Bizantskog cara u Aachen, svoju prijestolnicu, i tamo je sklopljen mirovni sporazum,
- od tada se razvija romano-germanska civilizacija, a Karolinško Carstvo postaje okvir Srednjeg vijeka.

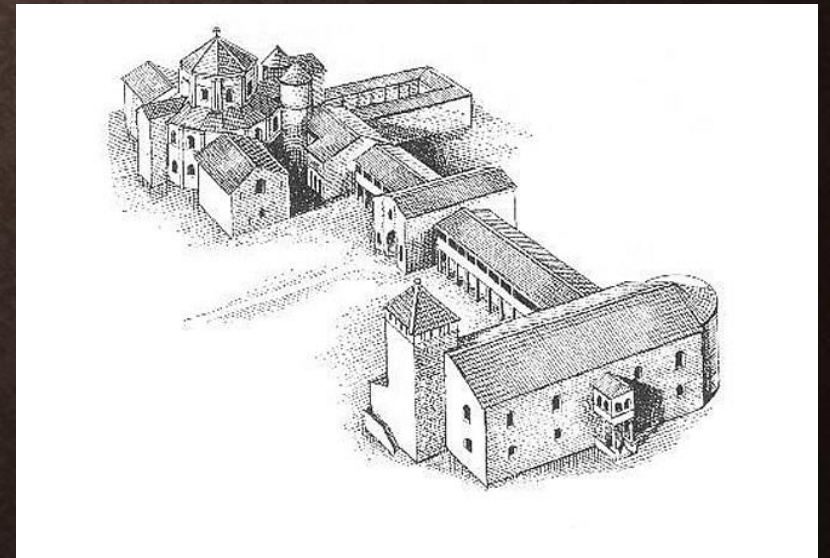
GOSPODARSKA I DRUŠTVENA ORGANIZACIJA

- od 8. stoljeća kada Arapi zauzimaju Sredozemlje prekida se trgovina Istoka i Zapada, ostaje nešto malo kopnene trgovine koja je skuplja,
- umjesto zlatnog novca počinje se kovati srebrni,
- pozajmljivanje uz kamate je zabranjeno,
- ne postoji klasa trgovaca, nema uvoza istočnjačkih proizvoda (papirus, začini, svila), gradovi postaju utvrde.
- Karlo Veliki organizirao je i vlast u državi,
- on je bio najveći zemljoposjednik pa je na imanja slao inspektore: jednog svećenika i jednog laika.

KAROLINŠKA RENESANSA

- Karlo Veliki želio je obnoviti naučavanje i učenost koja je stagnirala nakon pada Zapadnog Rimskog Carstva,
- Doveo je u Aachen učitelje sa svih strana: Anglosase, Irce, Italike i Hispance te Franke iz Franačke i Germanije,
- oni su posjećivali velike opatije i biskupije i organizirali lokalne škole, knjižnice, prepisivali stare tekstove i poboljšali kvalitetu crkvene glazbe.
- Utemeljen je novi sustav pisanja (više nije bilo papirusa jer nije bilo trgovine po Sredozemlju, pisalo se na pargameni koja je bila skuplja pa je trebalo štediti prostor štoga su izmišljena mala slova),
- rukopisi se ukrašavaju iluminacijama koje su prava umjetnička djela,
- problem je što se piše latinskim jezikom pa narod ne razumije,
- umjetnost na narodnom jeziku gotovo da ne postoji,
- u Aachenu gradi svoju palaču i kapelu.

ZAKLJUČAK

- razdoblje Karla Velikog predstavlja svijetlu točku ranog Srednjeg vijeka,
- bio je zaštitnik Crkve, veliki vojskovođa, pobožan čovjek, imao je brojnu obitelj, volio je svoju djecu, zalagao se za širenje učenosti i osnivanje škola, stvorio je upravu, sudstvo i školu,
- uveo je novi sustav pisanja malim slovima,
- zaustavio je širenje Arapa,
- njegova je država bila teritorijalno najveća država zapadne Europe u Srednjem vijeku, od Sjevernog mora do Sredozemlja i od Pirineja do Panonije.

Hvala na pažnji!

Pitanja?